

Ändring av landsbygdsförordningen 1698/2005

Jordbruksdepartementet

2010-11-16

Dokumentbeteckning

KOM(2010) 537

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd till landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för ländbygdsutveckling (EJFLU)

Sammanfattning

Förslaget gäller anpassning av rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd till landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för lantbruksutveckling till de genom Lissabonfördraget införda bestämmelserna i artiklarna 290 och 291 i EUF-fördraget. Dessa artiklar handlar om kommissionens befogenhet att fatta beslut om hur EU:s regelverk närmare ska genomföras.

Förslaget omfattar också ändringar i rådets förordning (EG) nr 1698/2005 som rör rapportering om genomförandet av landsbygdsprogrammet och sanktioner för mindre brott mot tvärvillkoren och som syftar till att förenkla administrationen av programmen. Förslaget omfattar därutöver justeringar i räckvidd och villkor för åtgärderna för att stödja producentgrupper samt avseende rådgivning och åtgärder för att bevara Natura 2000-områden. En nödvändig justering av förordningstexten görs också för att bibehålla det nuvarande förbudet mot retroaktiv stödgivning.

Sverige har övergripande en positiv hållning till både förslagen avseende kommissionens befogenheter enligt artiklarna 290 och 291 i EUF-fördraget och till de föreslagna övriga ändringarna.

1.1 Ärendets bakgrund

Genom EU-lagstiftning ges kommissionen befogenhet att fatta beslut om hur EU:s regelverk närmare ska genomföras.

Under det tidigare EG-fördraget kunde kommissionen fatta beslut om genomförandeåtgärder först efter det att en kommitté med medlemsstaternas företrädare hade behandlat förslaget. Detta förfarande kallas för kommittéförfarande ("kommittologi"). I ett rådsbeslut, det s.k. kommittéförfarandebeslutet (1999/468/EG), framgår närmare hur det ska tillämpas.

Den rättsliga grunden för frågor om centralt genomförande av EU-rätten ändrades genom Lissabonfördraget, som trädde i kraft 1 december 2009. Artikel 202 i EG-fördraget, som kommittéförfarandet tidigare grundats på, har ersatts med artiklarna 290 och 291 i fördraget om EU:s funktionssätt (EUF-fördraget). Syftet med ändringen genom Lissabonfördraget är att effektivisera ordningen för centralt genomförande av EU-rätt. Europaparlamentet ges en förstärkt roll och jämföras i vissa avseenden med rådet.

Delar av genomförandefrågorna kan delegeras helt till kommissionen enligt artikel 290 EUF-fördraget. Lagstiftaren, dvs. Europaparlamentet och rådet, kan välja att ge kommissionen befogenhet att anta akter med allmän räckvidd som inte är lagstiftningsakter och som kompletterar eller ändrar vissa icke väsentliga delar av lagstiftningsakten. Europaparlamentet eller rådet utövar kontroll över den befogenhet som lagstiftaren delegerar till kommissionen genom att återkalla delegeringen och/eller invända mot ett kommissionsbeslut. Följden blir att ett beslut på grundval av delegation inte träder ikraft. Kommissionen kontrolleras således inte i detta sammanhang i förväg genom kommittéförfarandet.

I övriga frågor, där kommissionen har genomförandebefogenheter och inget annat anges, kvarstår kommittéförfarandet. Enligt artikel 291 EUF-fördraget ska kommissionen, och i vissa speciella fall rådet, tilldelas genomförandebefogenheter om enhetliga villkor för unionens rättsligt bindande akter krävs. Då kommissionen tilldelas befogenhet att anta genomförandakter kontrolleras utövandet av dessa befogenheter av medlemsstaterna.

I rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd till landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för lantbruksutveckling och i tillämpningsföreskrifter till rådsförordningen fastställs den rättsliga ramen för stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) för hela unionen under perioden 2007 till och med 2013.

1.2 Förslagets innehåll

Anpassningen till Lissabonfördraget påverkar främst hur genomförandet av rådets förordning (EG) nr 1698/2005 ska hanteras. En uppdelning görs mellan vilka frågor som ska delegeras till kommissionen att besluta om och vilka delar som ska hanteras via omröstning med representanter för medlemsländerna.

Slutligen görs ett antal ändringar som innebär att regelverket förenklas på några punkter. Dessa innebär bl.a. att antalet rapporteringar minskar, att möjligheten att stödja inrättandet av producentgrupper utvidgas till att gälla för alla medlemsländer, att rådgivningen vid varje tillfälle inte behöver täcka alla föreskrivna s.k. tvärvillkor utan att ett eller flera av dessa kan väljas, att mindre naturskyddsområden både avseende jord- och skogsmark som bidrar till att uppfylla artikel 10 i rådets direktiv (EEG) nr 43/92 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter blir stödberättigade som Natura2000 områden, att uppföljningen av ringa överträdelser av tvärvillkoren förenklas och att det förtydligas att medlemslandet har ansvar för utgifter mellan tidpunkten för begärd ändring av ett program och datumet för godkännandet av ändringen.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Ändringar i rådets förordning (EG) nr 1698/2005 kan möjligen innebära att mindre ändringar bör göras i den nationella förordningen (2007:481) om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslaget bör kunna ge positiva ekonomiska konsekvenser genom regelförenkling och därmed minskade administrativa kostnader.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Sverige har övergripande en positiv hållning till de förslag som gäller kommissionens befogenheter enligt artiklarna 290 och 291 i EUF-fördraget.

Sverige är även positivt till förslagen om andra ändringar förutom när det gäller möjligheten för alla medlemsstater att ge stöd till inrättandet av producentgrupper.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

2010/11:FPM25

Ett stort antal länder har lämnat förebehåll mot kommissionens förslag när det gäller anpassningen till EUF-fördraget.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionerna har ännu inte uttalat några ståndpunkter.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslagen har inte remissbehandlats.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 42 första stycket och artikel 43.2 i EUF-fördraget. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet efter ordinarie lagstiftningsförfarande med Europaparlamentet enligt artikel 294 EUF-fördraget.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Kommissionen bedömer att förslaget är förenligt med subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen.

Landsbygdsutvecklingspolitiken är ett område där EU och medlemsländerna har delad behörighet. Detta innebär att medlemsländerna är behöriga så länge EU inte lagstiftar på området. När det gäller stöd till landsbygdsutveckling finns det redan en EU-strategi.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

En första behandling av förslaget har skett i rådsarbetsgrupp den 5 november 2010. Nästa rådsarbetsgrupp är planerad till 18 november.

4.2 Fackuttryck/termer

-